

Lapsi- ja
perhepalveluiden
muutosohjelma

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

Palvelukuvaus: Kouluterveydenhuolto

Lanupe 27.9.2018

Työryhmän puolesta Raija Vanhatalo

Lähdetään
asioista,
jotka ovat
hyvin. Omat
ja perheen
voimavarat/
omahoito

Työryhmän jäsenet

Terveystieteiden päättökoulu Raija Vanhatalo (pj.), Espoo
Osastonhoitaja, Hannele Otranen (siht), Espoo
Kouluterveydenhuollon päättökoulu Tuula Salmivaara-Pesonen, Helsinki
Osastonhoitaja Anne Röppänen, Helsinki
Osastonhoitaja Pia Valjakka, Helsinki
Terveystietojen Antonina Carlberg, Kirkkonummi
Osastonhoitaja Anna-Lotta Aaltonen Kirkkonummi, varalla
Terveystieteiden edistämisen esimies Jarna Elomaa, Hyvinkää
Kouluiäkäisten ja opiskelijoiden palvelujen päättökoulu Mari Asell, Järvenpää
Terveystieteiden osastonhoitaja Anna-Kaisa Suomela, Mäntsälä
Osastonhoitaja Leila Hammarberg, Vantaa
Kehittämiskoordinaattori, PKS LAPE-hanke, Terhi Pippuri, Espoo
Hankesuunnittelija, koulupsykologi Juulia Lahdensuo, Helsinki
Ylilääkäri Pirjo Pennanen, Vantaa
Ylilääkäri Anne Salminen, Espoo
Johtava ylilääkäri Silja Kosola, Helsinki
Ylilääkäri Heidi Somersalo, Helsinki

Palvelun sisältö ja palvelulupaus

Tiivis työpari: terveydenhoitaja ja lääkäri

- Sisältö/ tehtävät:

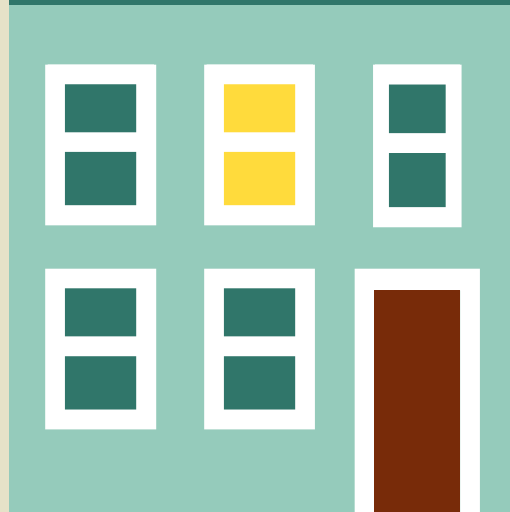
- Seuraamme ja edistämme oppilaiden kasvua ja kehitystä sekä terveyttä ja hyvinvointia
- Tunnistamme varhain erityisen tuen tarpeen, tuemme ja ohjaamme tarpeellisiin erikoistutkimuksiin
- Edistämme seksuaaliterveyttä
- Tuemme oppilaan vanhempien ja huoltajien kasvatustyötä
- Edistämme kouluympäristön terveellisyyttä ja turvallisuutta sekä koulu yhteisön hyvinvointia

.....Saat kouluterveydenhuollon palvelut, jotka auttavat sinua opiskelemaan. Sinun terveyttä ja hyvinvointia seurataan ja annetaan apua tarvittaessa. Kun sinulla on terveyden edistämiseen, kasvuun ja kehitykseen liittyviä pulmia tai muuten vain huolia, olemme sinulle turvallinen ja luotettava aikuinen. Perheesi saa tukea kasvatustyössä.....

Universaali

Tunnistetaan varhain

Palvelut yksilöllisesti

Vaikuttavuus/ taloudellisuus

Kouluterveydenhoitajan käynti

50€ (46€ ilman vyörytyksiä)

Koululääkärin käynti

92€

Espoo, ulkokuntalaislaskutus

1 huostaanotto/ 100 000€

1 syrjäytynyt nuori 1,2 milj. €

Kouluterveydenhuollon tuottama terveyshyöty yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa: oppilas suoriutuu opinnoista, saa peruskoulu- tutkinnon ja jatko koulutuspaikan.

Terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen, syrjäytymisen ehkäisy

MITTARIT:

Laadulliset

Toiminnalliset

Taloudelliset

Yhteisöllisyyttä/ ilmiötä kuvaavat

Henkilöstöön liittyvät

Valtakunnalliset

1990-luvun laman päätökset

mm. Koululaisten terveystarkastuksia karsittiin=>
korjaavien kulut kasvoivat

Lähde: kansallinen syntymäkohortti 1987

Sidosryhmät ja kumppanuudet/ yhdyspinnat

Koulu ja oppilaitos: Rehtori, opettajat ja koulun henkilöstö
Kuntaan jäävät palvelut liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalvelut,
ympäristötoimi, tilahallinto

Opiskeluhuollon palvelut

Yhteiset oppilaat/
opiskelijat/
perheet

Huom.
Aikuisten
palvelut

Sidosryhmät:
Maakunnan palvelut: mm.
neuvola, suun th, mielenterveys-
ja päihdepalvelut (pth+esh),
perhesosiaalityö, terapiapalvelut,
lastensuojelu+ muut sotepalvelut

Poliisi, puolustusvoimat, srk ja
uskonnolliset yhteisöt,
vanhempainyhdistys, järjestöt ja
kolmas sektori, työsuojelu ja
työterveyshuolto. STM, THL, AVI

Mahdollisuudet: => Yhteinen Big Picture

[Linkki: Lasten, nuorten ja perheiden palvelukokonaisuus](#)

- ⇒ Asiakas saa saumattoman kustannustehokkaan ja tasalaatuisen palvelun riippumatta asuinpaikasta nykyaikaista teknologiaa hyödyntäen, asiakaspalvelu on yhden luukun periaatteella ja olemme erinomaisia asiakaspalvelijoita
- ⇒ Etsimme niitä, jotka tarvitsevat tukea, autamme varhain ja pyydämme osaamista ja olemme valmiit ottamaan apua vastataksemme parhaiten perheidemme tarpeisiin
- ⇒ Teemme tuottavammin: Jaamme parhaat käytännöt, jaamme ja hyödynnämme osaamistamme, keskitämme tarkoituksenmukaisesti ja teemme hankintoja yhdessä

Kriittisintä: Opiskeluhuollosta kuraattori- ja psykologipalvelujen jääminen kuntaan, lisäksi terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen jääminen kuntaan

Miltä palvelun tulisi näyttää (tulevaisuuden visio)

Palvelukioski/- tarjotin
24/7

Moni-
alai-
nen
yhteis-
-työ

Luotet-
tava
viestin-
välitys

chat

Lähipiiri

Etä-
vo

netti

Digitalisaatio

Yk-
si-
ovi

Etc.

Lapsen ja perheen
parhaaksi

HUOLI: Ympäristön muutos: vieraskielisten osuuden runsas kasvu, henkilöstön osaaminen ja riittävyys

Uusimaa tasoisia ratkaisuja

- Digitalisaatio
  - Ict
- Asiakassegmentointi
- Hyvät käytännöt
- Toimintaohjeet
- etc.

Oppilaitoksen henkilökunta

Opiskeluhuollon palvelut

Kuntaan jäävät palvelut

Lapsi- ja
perhepalveluiden
muutosohjelma

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

Palvelukuvaus: Opiskeluterveydenhuolto

Lanupe 27.9.2018

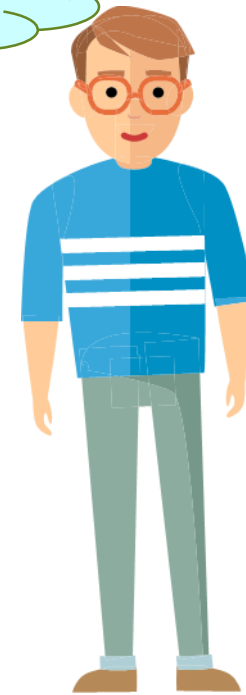
Työryhmän puolesta Raija Vanhatalo

Sinun personal trainer (vrt. tth)

valmistun

- *Saat terveyden- ja sairaanhoidon palvelut. Ne edistävät sinun terveyttä, hyvinvointia ja opiskelukykyä*
- *Tarjoamme terveystarkastukset ja –tapaamiset sekä kansallisen rokotusohjelman ja tartuntatautilain velvoitteiden mukaiset rokotukset. Tuemme sinun työhön valmistumistasi.*
- *Saat mielenterveys- ja päihdepalvelut sekä seksuaaliterveyspalvelut, tarvittaessa raskauden ehkäisyyn ja jälkiehkäisyyn*
- *Saat ilman ajanvarausta olevaa vastaanottoa ja yhteyden virka-aikana*

Yhteisö
sosiaaliset
suhteet

Vaikuttavuus/ taloudellisuus

Eniten Uudellamaalla: **21 prosenttia**
20-29 vuotiaita oli vailla perusasteen jälkeistä
tutkintoa (Tilastokeskus 2017)

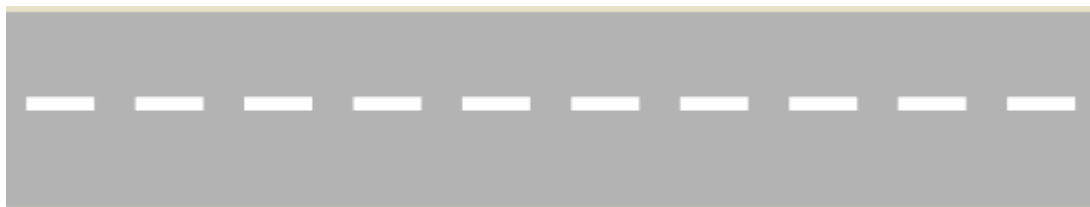
Nuori, joka ei saa 2.asteen
tutkintoa, maksaa yhteiskunnalle
370 000 € (THL 2018)

Opiskeluterveydenhoitajan käynti **42 €**
Opiskeluth lääkärin käynti **92€**
Espoo, ulkokuntalaislaskutus

**Opiskeluterveydenhuollon tuottama
terveyshyöty: opiskelija suoriutuu opinnoista,
valmistuu ammattiin ja kykenee toimimaan
työelämässä eikä syrjäydy yhteiskunnasta.**

MITTARIT:

Laadulliset
Toiminnalliset
Taloudelliset
Yhteisöllisyyttä/ ilmiötä kuvaavat
Henkilöstöön liittyvät
Valtakunnalliset

Miltä palvelun tulisi näyttää (tulevaisuuden visio)

16-60v.

Reformi: oppiminen tapahtuu entistä enemmän työpaikoilla, opiskelijaryhmät ei stabiileja (nykyinen asetuksen seuranta ei onnistu) => terveys- ja hyvinvointierot kasvavat.

Vieraskielisten/ monikulttuuristen opiskelijoiden osuuden runsas kasvu=> kulttuurisensitiivinen työ

Palveluun oikeutetut=> Uusimaa tasoiset ohjeet

POHDINNASSA, KÄYNNISTYMÄSSÄ JA TULEVAISUUDESSA

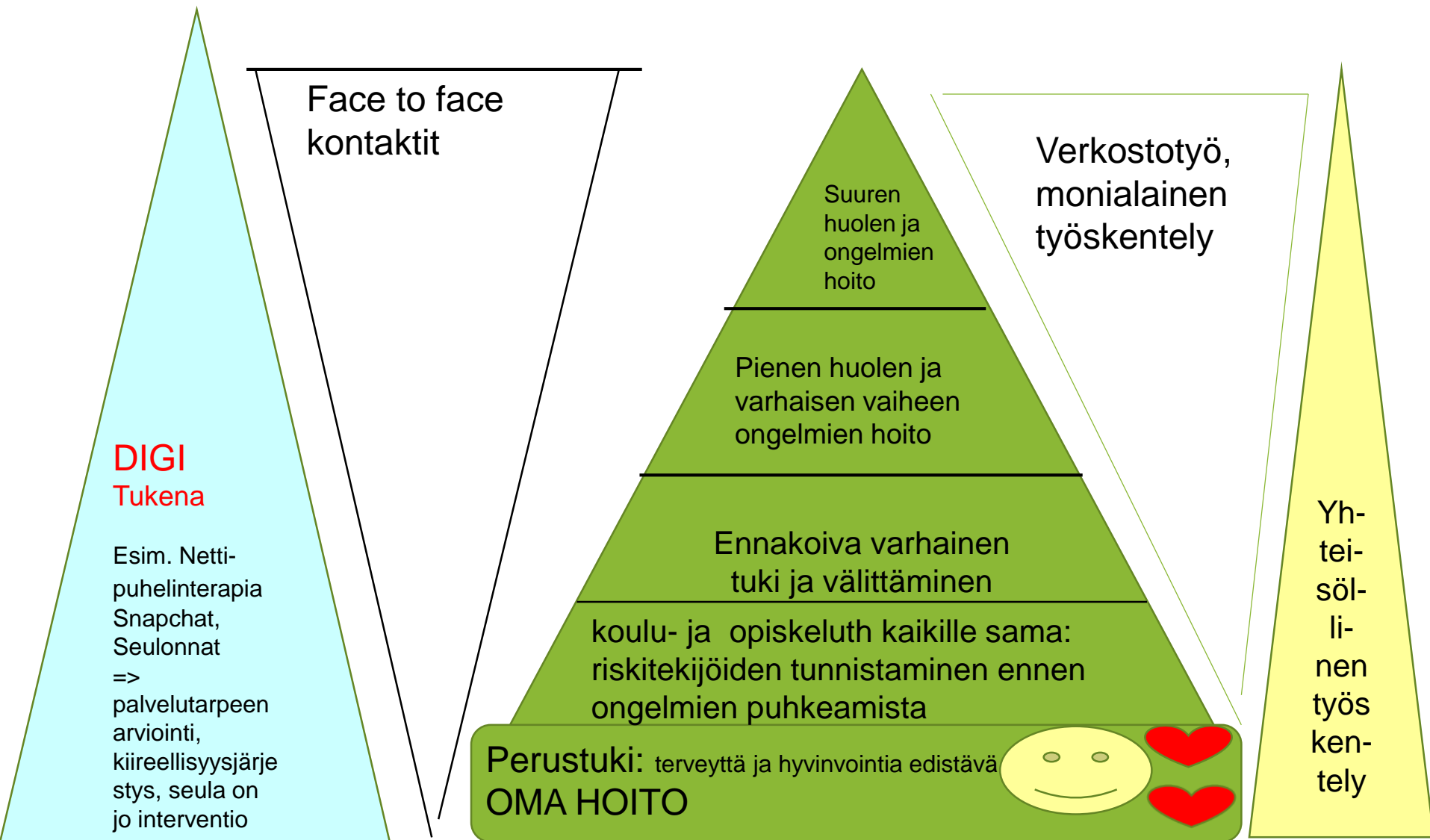
- lukio, amm.opp. ja AMK th=> toivotaan, että ei puhuta opiskeluth:sta, vaan eri käsitteet
- Uudenlainen palvelukonsepti: 24/7, varhain tunnistettava ne nuoret ja heidän perheet, joilla rajallinen kyky hakea apua (esim. nla-koulu-oth jatkumo) , Keskitetty ja lähipalveluna.
- Toimiva yksilöllinen ja yhteisöllinen opiskeluhuolto
- Oppilaitoksen henkilökunnan rooli entisestään korostuu
- Opiskeluth amm.opp./ AMK työterveyshuoltotyypiksi
- Ennakkokutsuntaterveystarkastukset/ Kutsuntaterveystarkastukset oth:n, jos saadaan myös resurssit?
- STM kuntainfo 4/2018: yhtenäinen opiskeluterveydenhuollon kokonaisuus, johon kuuluvat Terveyden- ja sairaanhoitopalvelut mukaan lukien mielenterveys-, päihde- ja seksuaaliterveyspalvelut
- Sote uudistuksessa AMK mahdollisesti siirtyä YTHSn palveluiden piiriin.

HENKILÖSTÖ: resurssit, osaaminen.

Erityisesti reformin vuoksi

- työntekijät tarvitsevat selkeän toimintamallin, ohjeistuksen ja sen jalkauttamisen Uusimaatasoisesti
- Työhön liittyvien riskien huomiointi

Palvelun tasot ja muodot (mukaeltu Eliisa Roine kuva) - segmentointia

Pärjääjät, tukiasiakkaat, yhteistyöasiakkaat ja huolenpito asiakkaat